

2001
Nr 4

ÄÄRIT

Karu Kusti
päevaplaan

Sireti
jänesed

Villu ja
krokodill

Koolilaps
naerab

Elva laste
jututuba

ISSN 0134-2266

LIILI REMMEL

Munadepühad

"Siret, too ülemiselt riulilt suur vaas alla!" palus ema. Siret ronis toolile, sealt lauale, tõusis kiki-varvule ja ... oligi käes.

"Ma tahan ise kõik vaasi panna!" nurus tüdruk.

"Hea küll," lausus ema, "lase kõigepealt vesi vaasi, siis pane pajuoksad. Ja nende vahele nartsissid. Ma otsin kaunistused üles."

Ah jaa! Teie ju ei teagi veel, et Siret käis koos emaga pajuoksi ja nartsisse ostmas, sest kohe-kohe on munadepühad.

Siret silistas pajuurbasid. "Need on nii pehmed ja armsad. Tõesti nagu tibud."

"Mõned kutsuvad neid veel pajukassideks. Üks mu sõbranna ütles: paju-utud," seletas ema kappi tuulates.

"Näed, ongi käes!" leidis ta lõpuks õige karbi ja pani selle lauale.

Siret oli just oma vaasisättimisega lõpule jõudnud. "Mulle meenutavad need nartsissid vanaaegseid grammofone," ütles Siret.

"Tõesti on torukesed seda moodi," naeris ema. "Tead, kui mina laps olin, arvasin, et nartsissid meenutavad limonaadimasinat."

"Limonaadimasinat?" imestas Siret. "Kas limonaadimasin on siis selline?"

"Mul pole aimugi, milline limonaadimasin on. Oli lihtsalt niisu-

gune naljakas mõte," vastas ema. Siret avas karbi, tõstis samet-päkapikud ja portselanist inglid karbist välja ning sai siis jänesed ja linnud kätte. Need olid väikesed ehted, just sobivad pajuokste külge riputamiseks. Üks jänes oli valge, triibuliste pükstega ja hästi kavala näoga. Teine, must jänes, oli kreeka pähkli koore sees. Nagu laevukeses.

"No riputa need ise okste külge, siis on kõik sinu tehtud," lausus ema.

"Valmis, nüüd võib hakata mune värvima!" hüüdis Siret. Aga ema arvas, et munade värvimine jääb järgmiseks päevaks, kui kõik "jänesed" kohal on. Tema mõtles sellega isa ja vanaema ja tädi Tuulit. Ning muidugi tädi Tuuli tüdruki, Sireti sõbrannat Katrinit.

KUMMALINE UNENÄGU

Siret luges diivanil "Alice imedemaal". Kaks peatükki olid just läbi saanud, kui ta raamatu padjale pani, et lihtsalt natuke pikutada ja mõelda.

Tüduku pilk jäi vaasile. Vahva oli linnas käia oksa ja nartsisse ostmas. Päike paistis nii heledalt, kõik inimesed olid rõõmsad... Kui pehmed on pajuurvad! Tibud...Kassid...Utud...

Triibuliste pükstega jänes rippus näoga Sireti poole. "Tal on tõesti

kaval nägu," mõtles Siret. "Ema tõi eelmisel aastal Prantsusmaalt. Pariisi jänes!" See mõte ajas naerma.

Teise jänese, selle kreeka pähkli koore sees kiikuja, olid nad koos vanaemaga ostanud ühelt käsitöolaadalt. Kui hea võiks seal koore sees olla! Kiikuda edasi... tagasi... Kollaste nartsisside vahel. Ja Siret kiikuski pähklikoore sees. Oh kui mõnus siin oli. Must jänes kummardus tema kohale, pani teki peale, silistas ta pead ja võttis raamatu põse alt ära. "Sina võid siin kiikuda," lausus jänes Siretile, "mina pean pühade ettevalmistusi tegema," ning hüppas alla lauale. Siis tõstis ta nina üles ja hüüdis: "Hei, teie seal! Võite alla tulla!"

Pajuokstel läks saginaks. Urvad hakkasid lauale minema. Ühed neist ringutasid alla jõudes ja asusid end lakkuma. Need olid kassid. Teised sebisid ringi ja nokkisid laualt midagi... ah jaa! küpsisepuru, mis Siretil oli pühkimata ununenud. Tibud! Ja olid veel ühed, Siret ei saanud aru, mis loomad. Need olid lokilised ja meenutasid Katrini spanjelit. Aga spanjelid nad ei olnud. Nad kepsutasid ringi ja üks hüüdis:"Mhäää..." Siretile sai selgeks, et need on lambatalled. Kummaline, et nii kassid, tibud kui lambatalled – kõik olid ühesuurused.

Sireti tuttav jänes kloppis köögilaua juures niisuguse hooga kohupiima ja koort, et valged vahutordid laiali lendasid. Kassid käisid laiali lennanud kraami lakkumas. Äkki läks aken lahti ja sisse tormas triibuliste pükstes valge jänes. "Tervist!" hüüdis ta. "Tõin sulle kevade ja munadepühad ja Pariisist uue moe! Vaata mu triibulisi pükse! Kas pole

lahedad!" Ta keerutas end musta jänese nina all.

"Kuule, lõpeta oma eputamine! Kas töid mulle pähkleid ja rosinaid nagu lubasid?" turtsatas must jänes.

"Aga muidugi! Näe, siin on pähkli-pakk ja rosinapurk!" pani valge jänes kompsud köögilauale ning näpsas kausist kohupiima. "Mmm, kui hea!"

"Kuule, sul on ju pähkclipakis hoopis rosinaid! Ja rosinapurgis hoopis pähkliid!" pahandas must jänes.

Valge jänes volksas vaatama. "Ongi nii!" imestas ta. "Aga seda viga annab parandada!" Ning ta võttis purgi ühte kätte ja paki teise kätte ja kallaskuhh! nende sisu välja. "Nüüd aita mul pähkliid purki ja rosinaid pakki toppida ja ongi korras!" kamandas valge jänes.

Must jänes vaatas teda kaastundlikult ja vangutas pead: "Mis me neist enam topime! Nende koht on hoopis pasha sees. Mina hakkan segama ja sina puista taigna sisse ikka pähkleid ja rosinaid, pähkleid ja rosinaid!" Ning jänesed asusid koos tööle.

Vahepeal olid tibud pannud nartsissi-grammofonid käima ja kassid lasid nartsissi-limonaadimasinast limonaadi klaasidesse.

"Hei, jänesed! Tulge tantsima ja limonaadi jooma! Ja äratage Siret üles!"

Must jänes raputas tüdrukut: "Siret! Ärka! Söök on valmis!"

"Ega ma ei magagi, ma vaatasin..." pomises Siret oma voodist. Aga mitte mustale jänesele, vaid emale.

"Kas ma tõesti jäin lõuna ajal magama?" imestas tüdruk. "Tead, mis ma unes nägin..."

Kõrjand kevadisest vaheajast

VALERIA RÄNIK

LAUPÄEV OLII ALLES PÄEV –
LOOMAAIAS KÄIMISE PÄEV.
PÜHAPÄEV OLII PERE PÄEV,
ESMASPÄEV – ÜKSI-KODUS-PÄEV.
TEISIPÄEVAST SAI REISIPÄEV,
VIIMNE TALVISTE TEEDE PÄEV.
KOLMAPÄEV POLNUD KOLME-PÄEV,
HOOPIS KEVADE SÜNNIPÄEV.
NELJAPÄEVAST SAI NALJA PÄEV,
REEDEST TAAS MUIDU-TORE-PÄEV
LAUPÄEV OLII LAULU PÄEV,
PÜHAPÄEV AGA PEENRAPÄEV.
ESMASPÄEV – JÄLLE KOOLIPÄEV...

Sulailm

VALERIA RÄNIK

OJA TEEL ON TÖKKED EES,
JÄÄST JA LUMEST UMMIKUD.
MIDA PANNA JALGA NÜÜD:
LUMIKUD VÕI KUMMIKUD?

LAPS EI SALLI SALLI JA
KISUB KINDAD KÄEST.
LUMEPALJAK ROHUHALL
LIUGUB ALLA MÄEST.

Kuldnoka maja

AIN VÄÄT

SUUREM KUI AIAMAJA
KULDNOKA PESAKAST.
SUUREMAT MAJA, AKENT JA UST
KULDNOKA PERE EI VAJA.

SEE MAJAKENE VÄIKENE,
KULDNOKA PESAKAST,
PUU OTSA SEATUD NÕNDA JUST,
ET PAISTAKS-PAISTAKS PÄIKENE !

ANDRUS NORAK

Kevad

Illustreerinud TIINA REINSALU

KEVAD LÄBI TULVAVETE KAHLAB,
KASK ON NUTMAS OMA HAAVAST MAHLA.

PUHAS VESI JOOKSEB LÄBI PUU
SINNA KOHTA, KUS MU JANUS SUU.

JOONUKS SAAVAD PUTUKAD JA MINA,
LÖÖKE LÕÖRIB KESET TAEVASINA.

Villu ja radiaator

ANDRUS KIVIRÄHK

Lasteaia garderoobis oli suur radiaator, mille peal talvel kuivatati õues märjaks saanud kindaid ja karupükse. Villu polnud sellele radiaatorile varem suuremat tähelepanu pööranud, aga ühel päeval tuli ta keset päeva garderoobi, et oma kapist nätsu võtta ning avastas, et radiaatori alt paistab midagi karvast.

Villu läks kohe asja uurima. Ta võttis karvasest asjast kinni, sikutas ja saigi kätte. See oli pruun kootud müts. Aga koos mütsiga ilmus radiaatori alt nähtavale veel mingi sinine riideriba ja kui Villu ka selle oli välja tirinud, tuli välja, et see polnud midagi muud kui sall. Ja lisaks sallile tulid radiaatori tagant nähtavale veel punased karupüksid.

Villut hakkas asi huvitama ja ta läks tõi nurgast prügikühvli, et sellega radiaatori tagant kraapida. Tundus, et seal peitub veel palju põnevat! Nii oligi. Villu leidis kaks täpulist kinnast, ühe kampsuni, ühed sukkpüksid, kaks villast sokki ja ühe alussärgi ninasarviku pildiga. Villu ladus kõik leitud asjad ritta ja uuris neid tähelepanelikult. Siis hakkas ta riietest pikutavat inimest ehitama. Kõige alla pani ta sukkpüksid ja alussärgi, aetas nende peale kampsuni, karupüksid ja sokid, ning pani viimaks paika kindad, mütsi ja salli. See oli nüüd nagu üks päris laps, ainult nagu oli puudu. "Väga imelik!" mõtles Villu. "Kas tõesti on radiaator ühe lapse alla kugistanud, nii et ainult riided alles, nagu apelsinikoor pärast apelsini söömist?" Ta silmitses radiaatorit kahtlustavalt. Selle ribad nägid tõesti välja nagu mingid kollased irevil hambad... Villu katsus, et rühmatuppa sai. Õhtul, kui lapsed kojuminekuks riietusid, läks Villu sõber Kevin radiaatori juurest oma kummikuid tooma ja jäi kampsunit pidi radiaatori kraani külge kinni. Villu sööstis talle kohe appi.

"Hoia sellest krokodillist eemale!" hoiatas ta Kevinit. "Ta on nii kuri, et lööb kohe hambad sisse, kui saab!"

Järgmisel hommikul tõi Villu lasteaeda kaasa rohelise võrgu, mida suvel maasikate peale laotati, sest tal oli plaanis radiaatorile suukorv meisterdada. Aga tema suureks üllatuseks oli hambuline koletis garderoobist kadunud ja üks töömees kruvis parajasti torude külge uut, lamedat ja ohutut radiaatorit.

"Kas see vana kuri radiaator lasti maha?" küsis Villu.

"Maha ikka! Muidugi maha!" vastas töömees lõbusalt. "Ta hakkas tilkuma."

Villu mõtles ja sai kohe aru, milles asi. Jah, eks hakkas temal endalgi vahel suu vett jooksuma, kui ta mõnda isuäratava õuna või viinamarjakobara pilti nägi. Pole siis ime, et inimsööjast radiaatorilgi suu vesiseks läks! Oli ju eelmisel õhtul garderoobi riputatud laste joonistused vabariigi aastapäeva paraadist, kus marssis suur hulk toredaid pakse sõdureid ning pealtvaatajate hulgas seisis ka palju lapsi ja koguni president Lennart Meri! Küllap oli tige radiaator neid pilte öö läbi ahnelt vahtinud, nii et suu märg. Vat paras talle nüüd!

Villu läks rahuliku südamega rühmatuppa.

JAANUS TAMM
Äratus

TALVEL ROHI MAGAB LUME ALL.
UNI TEMAL MITU KUUD ON PIKK.
EGA TEAGI ROHI, ET ON TALV.
TAL ON SOE JA PEHME VALGEMÖNUS TEKK.

KUID KUI LUMED VEEKS TAAS VOOLAVAD,
ROHI LIBLESILMAD LAHTI PILGUTAB.
ENNAST KIKITAB NING LÕOKEST KUULATAB,
NIIDUD ROHELISEKS ÄKKI RINGUTAB.

VENNO LOOSAAR

Mull

ÜHEL PÄEVAL MÕTLES MULL:
LIIGA VÄHE TÄHTI MUL.
VAJA MINNA TÄHEPOODI,
SINNA KAUPA EILE TOODI.

KAUPLUS OLI UHKE, SUUR,
LETIL LAIUTAS ÜKS U.
A JA G NING S JA T
MIDA OSKAKS TAHTA VEEL!
TERVE RODU R-e REAS,
K JA Ö, KEL TÄPID PEAL.
AKNAL POOSETASID O-d,
KAUPMEES VÄLISMAALT NAD TOOND.

MULL KÄIS RINGI, HINDU TINGIS,
ÜTLES, SÕBRALE ET KINGIKS.
ÜTLES, ODAVAT EI TAHA,
KALLI JAOKS EI JÄTKU RAHA.
VALIS NELI TÄHTE VÄLJA
JA SIIS TORMAS UKSEST VÄLJA.

MULL TA POODI MINNES OLI,
MULLIKAS, KUI VÄLJA TULI.

A

O

ELLEN NIIT
Tuul

RABISEB PÕÕSANE AIAPIIRE.
KES SEE HULL SEAL NIIVIISI TÕTTAB?
TUUL!

TUUL ON ÕHK, KEL ON HAKANUD KIIRE.
POLE MAHTI
VÄRAVAID LAHTI
TAL VÕTTA.

UG

MILVI PANGA
Arva, kelle sarnane?

ARVA, KELLE SARNANE
ON SEE VÄIKE VARBLANE?
KIRVEVARREL, RAIEPAKUL
KEKSIB, KÄRAB TALVEHAKUL:
"SULLE, SULLE, MÕNELEGI
MEELEHEAD MA TEEN JA TEGIN!
NOKIN SIIN, KAS IVA, KEST?
ÄRA KEELA IVAKEST!"

ANDRUS NORAK
Kodu kaasas

VÄIKSEL TEOL ON KATSEARVED
NENDEGA TA KATSUB,
KAS ON ASJAD SUURED, VÄIKSED,
PEENIKESED, PAKSUD.

SIIS, KUI HIRMSAT KISKJAT
KATSEARV TAL KOHTAB,
POLE HÄDA MISKIT,
TA TEAB OMA KOHTA.

TA EI JOOKSEGI SIIS ÄRA
HIRMUL TUHATNELJA.
KINNI KLÕPSATAB VAID VÄRAV
KODUL, MIS TAL SELJAS.

VÕTAKS MA'GI KODU KAASA
SAAKS KAUA OLLA ÕUES.
HULLATA MA VÕIKSIN AASAL,
KUI KODU OLEKS PÕUES.

MÄNGIMA END HILJA PARKI
UNUSTANUD MITMEID KORDI.
MUL POLE KAASAS KODUKARPI
KUID SUURENA MA OSTAN FORDI!

Karu-Kusti päevaplaan

JAAN RANNAP

TARMO VAARMETS

Kade A

ÜHES RAAMATUS ELAS ILMATU KADE A-TÄHT. ÜKSKORD SAI SEE A KADEDAKS ISEGI I-TÄHE PEALE. MIKS LIHTSALT KRIIP-SUKUJULISEL TÄHEL ON PEAL TÄPP, PAHANDAS A. MIKS I ON SAANUD TÄPI, AGA TEMA MITTE? A LÄKS JA MURETSES ENDALE KA TÄPID, KOGUNI KAKS, ET UHKEM OLEKS. KAHJUKS NÜÜD SEE A EI OLNUD ENAM A, VAID HOOPIS Ä.

"Emme," ütles Karu-Kusti. "Ma hakkan nüüd paremaks poisiks. Ma hakkan sind kõiges aitama. Teeme selle kohta kohe päevaplaani. Mis ma sinna panen?"

"Pane oma toa koristamine," ütles proua Karu.

"Mmm..." maalis Karu-Kusti tähti. "Pandud."

"Prügi väljaviimise võiksid kirjutada..."

"Kirjutatud!" huikas Karu-Kusti varsti.

"Vaiba kloppimine peaks ka sinu tööks jääma..."

"Jäagu!" oli Karu-Kusti nõus.

"Ja õuesise pühkimine...ja ahjupuude tasimine..."

"Kas mul kahju!" lubas Karu-Kusti lahkelt.

"Vaata, kui tore!" oli proua Karul hea meel.

"Elul kohe teine nägu, kui nii tubli abiline. Kui

nii vahvalt tööd tehtud, võiks ka puhkepausile mõelda."

"Kas kirjutan: pikutamine?"

"Kirjuta, kirjuta."

"Ja meepoti limpsimine?"

"Minugi poolest..." muheles proua Karu.

Minutid möödusid, tunnid kadusid. Küla peale läinud proua Karu jõudis koju tagasi. Ukseesine oli pühkimata, vaip kloppimata, ka ahjupuid polnud kusagil näha. Karu-Kusti lesis asemel, tühi meepurk kõrval, kõht taeva poole kummis.

"Aga su päevaplaan!" lõi proua Karu lävel käp-pasid kokku.

"Juba täidan," kostis asemelt. "Alustasin alu-misest otsast!"

KALJU SAABER

DŽENTELMEN ja suvetragun

Hendrik oli teist talve pealinna koolipoiss. Mitte tavaline koolipoiss, vaid Inglise Kolledži õpilane. Ta kandis ilusat koolivormi ja kena põhjaga värvimütsi. Kui Hendrikul midagi viltu läks või ta mõne vembuga hakkama sai, pidi ta ette ja taha vabandama "eksjuus mi".

Suveks läks Hendrik maale. Hendrik hüüdis maavanu memmeks ja taadiks, sest need olid isa vanaema ja vanaisa. Ja kui vana-vanaks sa neid ikka venitad. Tegelikult olid nad väikest kasvu, röömsameelsed ja veel üsna kõbusad. Nad meeldisid poisile väga. Hendrik oli terve koolitalve nende järele igatsenud. Ja nende vana kauge talumaja järele, kus kummaline lõhn. Seal oli nagu Robin Hoodi lustakate lugude Sherwoodi metsas. Ja merigi polnud kaugel. Paras väike jalgrattasõit üle rannaäärsete kadarike.

"Ah sina oled siis nüüd väike gentleman," naeris memm. Ta pakkus linarahvale lüpsisooja piima: kes tahtis, kes mitte. Hendrik tahtis küll.

"Sul jaamaülema müts peas, poiss," lisas taat aupaklikult. Taat ise kandis metsavahimütsi, ehkki oli juba pensionil.

"Kas sa kraapsu ka teha oskad?" päris memm.

"Mis asi see veel on?" imestas poiss.

"Minu ajal tegid kõik väikesed gentlemanid kraapsjalga."

"Eksjuus mi," pomises Hendrik automaatselt.

"Ah, jäta, ta on isegi nagu äraetud hobune," sekkus taat. "Aga varsti saab temast jälle üks suvetragun."

Nii nagu taat ütles, nii ka läks. Paari nädala pärast ei osatud Hendrikut enam teiste külalaste seast välja noppida: sama kriim, sama lärmakas, sama pruun, alati kadunud. Robin Hoodi mängu oli ta omalt poolt kaasa toonud. Nii et kui poissi oli vaja kätte saada, pidi kõigepealt puu otsa vaatama.

Kui memmel midagi viltu läks või ta iseenda ja teistega pahuksis oli, torises ta naljakalt: "Ah, mine sa potilaadale!" See meeldis Hendrikule hullupööra, see oli palju parem kui "eksjuus mi". Ja kui ta poistega jalgratastel mere äärde sõtkus, taadi vana metsavahimüts viltu peas, korras ta nagu võlusõnu: "Ah, mine potilaadale!"

"Mida sa mulle ütlesid?" läks isal äkki kulm kortsu. Ta kutsus poja kõrvale ning käskis: "Ütle seda veel kord!"

"Ah, mine sa potilaadale..." sosistas poiss, kellest oli saanud maal Robin Hood ja suvetragun.

"Tunnen vanaema käekirja eksimatult ära," muigas isa. "Saaksin mina ka veel sedasi öelda, ütleksin sada korda päevas. Aga ära sa seda emme kuuldes ütle. Või ütle pealegi," puhkes isa järsku naerma. "Siin,

lindpriide metsas, võib kõik südameilt ära öelda."

Teine kord kuulis ema potilaada-ütlemist ja temagi kulm läks kortsu. Ta võttis poja ümbert kinni, viis ta kõrvale ning nõudis: "Ütle seda veel kord." Ja kui poiss ehmunult ütles, hakkas emagi lõbusalt naerma. Tal läksid silmad märjaks, aga nooremaks läks ta ka.

"Vahva! Tunnen su memme käekirja ära. Tead, need olid esimesed sõnad, mida isa mulle kunagi kooli ajal ütles, kui ma teda korrale kutsusin. Siis, kui ma olin väike tüdruk. Ja mul patsid olid. Su isa oli siis lausa võimatu poiss. Aga ära sa seda tema kuuldes ütle. Või...üttele pealegi."

Saabus märkamatult sügis, isa-ema pidid tööle minema, Hendrik kooli. Ema õpetajaks, isa mööblifirmasse, kus pidid viisakad sõnad suus ja lips ees olema.

"Nüüd hakatakse sinust jälle väikest gentlemani kloonima, sa minu suvetragun," heldis memm ärasaatmisel.

"Ega see ka paha tee, jaamaülem," ütles taat, võttis oma vana roheline põhjaga metsavahimütsi tagasi ja surus poisile pähe tema koolimütsi.

"Tea, mis ette see hea on. Mehed vajavad vahel drilli nagu sõjaväes, muidu lähevad käest ära."

Hendrik oli oma mänguderohke suvega rahul. Loodame, et ta ei ütle koolis: "Ah, mine sa potilaadale!" Või öelgu pealegi, mõnele tüdrukule ehk. Mine sa tea, mis ette see hea on.

Koolilaps Naerab

Naljakillud sellel leheküljel on võetud koolilehtedest. Muidugi ei ole kirjapanijad alati nende naljade autorid. Oigem on ütelda, et nad on nalju kogunud.

Suure-Jaani Gümnaasiumi "Sõnumid"

Õpetaja: Juss, kes on sinu paremad kirjasõbrad?

Juss: Terve meie klass.

Õpetaja: Kuidas?

Juss: Igal hommikul kirjutan ma nende vihikutest maha.

Kogunud Helin Miil

Õpetaja: Mart, kas sa tunnend tähestikku?

Mart: Jaa. Hästi.

Õpetaja: Ütle siis, milline täht tuleb pärast A-d!

Mart: Kõik teised.

Väike Tiit, kui ema sulle kommi annab, mis sa siis ütled?

Tiit: Anna veel!

Õpetaja: Juku, milline ilm täna on?

Juku: Ma ei näe, väljas on tihed udu.

Kogunud Kadri Piir

Juku tuli koolist.

Iisa: Noh, näita siis oma päevikut, pojake!

Juku: Tead, ma andsin selle Priidu kätte. Ta tahtis oma vanemaid hirmutada.

8 aastane poiss tuli koolist ja teatas isale:

"Janek ütles täna õpetaja kohta väga inetu sõna."

"Mis sõna see oli?"

"Sa ei luba ju mul inetuid sõnu korrata. Teeme nii, et sina nimetad kõik need inetud sõnad, mida sa harilikult kasutad, ja mina kõhatan õige sõna korral."

Kogunud Raido Sepp

Viljandi Maagümnaasiumi "Oma Sõna"

Juku saab uued prillid. "Kas sa näed nendega hästi?" küsib isa.

"Jah, emme," vastab Juku.

"Vaata, Juku, seal ongi mets."

"Mina ei näe küll midagi, puud on ees."

Õpetaja: Juku, kas sul on kodused tööd tehtud?

Juku: Muidugi.

Õpetaja: Näita siia!

Juku: Aga selleks peame ju minu koju minema!

Kogunud Siim Timpson

Põltsamaa Ühisgümnaasiumi "Koolileht"

Lõvi kaebab loomaaias oma talitajale:

"Ma ei saa enam üldse magada. Elevant räägib hommikuti anekdoote ja kaelkirjak naerab neid öösel."

Kogunud Toomas Übner

Jüri Gümnaasiumi "Koolinoor"

Reisimehe auto jääb karjamaavahelisel teel seisma ega taha enam kuidagi käivituda. Mees katsetab nii üht- kui teistviisi, kuid masin ei võta vedu.

Korraga kuuleb autojuht selja tagant nõuandvat häält: "Vaata karburaatorisse!" Mees teeb nagu õpetatud ja ennäe, leiabki vea üles. Ta vaatab otsivalt enda ümber, et tarka abilist tänada, kuid ei näe kedagi peale valge hobuse.

"Ega ometi sina käskinud mul karburaatorisse vaadata?" küsib ta kohkunult.

"Kes siis muu?" naerab hobune.

"Mul on, muide, Jüri Gümnaasiumi haridus!"

Reisimees näeb eemalt tulemas talunikku ning küsib sellelt: "Kas see kõnelev hobune on teie oma?"

"Minu oma jah. Aga teda ei maksa uskuda – valetab nii, et suu suitseb! Kas ta ütles teile, et tal on Jüri Gümnaasiumi diplom?"

"Ütles küll."

"No näete. Tegelikult lõpetas ta Lehmja Põhikooli."

Nalja kirjapanijat ei ole märgitud

HIIR
HERBERTI
KIRJAKONTOR

Riina Kolbre 11 a

Ma tahaksin endale kirjasõpra vanuses 9-13 aastat. Vastan kõigile.

Kogun kleepse ja marke. Suvel armastan palju ujuda (meres).

Aadress: 76 702 Harju mk. Lohusalu, Mäe talu.

Elis Teterin

Ootan kirju 10-12 aastastelt tüdrukutelt. Paluks pilt ka lisada.

Minu huvialadeks on joonistamine, kleepsude kogumine, suusatamine ja uisutamine.

Minu lemmikloomadeks on kass ja koer.

Aadress: 45 201 L-Virumaa, Kadrina, Kalda 50

Lea Laanemets 12 a

Ma soovin leida kirjasõpru vanuses 12-15 a. Kirjutada võivad nii poisid kui tüdrukud. Oleks hea, kui lisad ka oma foto. Minu huvialad on käsitöö ja joonistamine. Käin muusikakoolis.

Aadress: 72 231 Järvamaa, Türi vald, Ülejõe 16, Poaka küla.

Ragne Bekker 10 a

Soovin endale 9-10 aastaseid kirjasõpru, poisse või tüdrukuid.

Mulle meeldib ujumine, tantsimine, rattaga sõitmine ja rulluisutamine. Vastan igale kirjale!!!

Aadress: 80 060 Pärnu mk. Paikuse vald, Seljametsa, Pustuski tee 5-16

Indrek Tamberg

Sooviksin leida kirjasõpra vanuses 9-11 a.

Huvid: sport, kalapüüdmine, rulaga sõitmine ja klaveri mängimine.

Aadress: Paide 72716 Kuu 13-3.

VALTER KRUUT Vaene rikas

Elasid kord ennemuiste rikas ja vaene. Rikkal oli lugematul hulgal kulda ja kalliskive, härgi ja hobuseid, teenijaid ja ümmardajaid. Vaesel vaid pisike lambatalleke, potitais riisi ja kena noor naisuke.

Ühel päeval kurtis vaene mees oma häda rikkale:

"Ma olen vaene. Ma olen väga vaene!"

Rikas mees vaidles sellele ägedasti vastu: "See pole sugugi tõsi, ajad lausa patujuttu. Sa pole vaene! Sa oled rikas! Sa oled väga rikas vaesusest!"

Vaene ei uskunud algul oma kõrvu ja palus rikkal ütlust korrata. Seejärel sai ta ütlemata rõõmsaks ja lausus:

"Siis oleme ju mõlemad võrdsed! Sinu kohta käivad ka jutud, et sa olevat rikas, et sa olevat kohe väga rikas."

"Nüüd eksid sa küll rängalt, need jutud on puha kadedusest," selgitas ohtes rikas. "Ma olen vaene. Ma olen väga vaene vaesusest."

Vaene jäi mõttesse, muutus siis kurvaks ja sõnas kaastundlikult:

"Siis me polegi ju võrdsed! Kuna mina olen rikas ja sina oled vaene, siis tahan ma kohe sind su suures hädas aidata."

Ja vaene mees andis rikkale kõik, mis tal oli: lambatalleke, potitäie riisi ja lõpuks ka oma kena noore naisukese. Rikas võttis kõik tänuga vastu.

Nõndamoodi saigi vaene rikkaks. Koguni kahekordselt rikkaks. Lisaks vaesusele ka rikkaks rumalusest.

KEVADEKUULUTAJA

Kui sa nüüd õue astud, kikita kõrvu. Kas pole kuulda tuttavat vilet? Kas ei kosta puuladvast helisevaid trillereid?

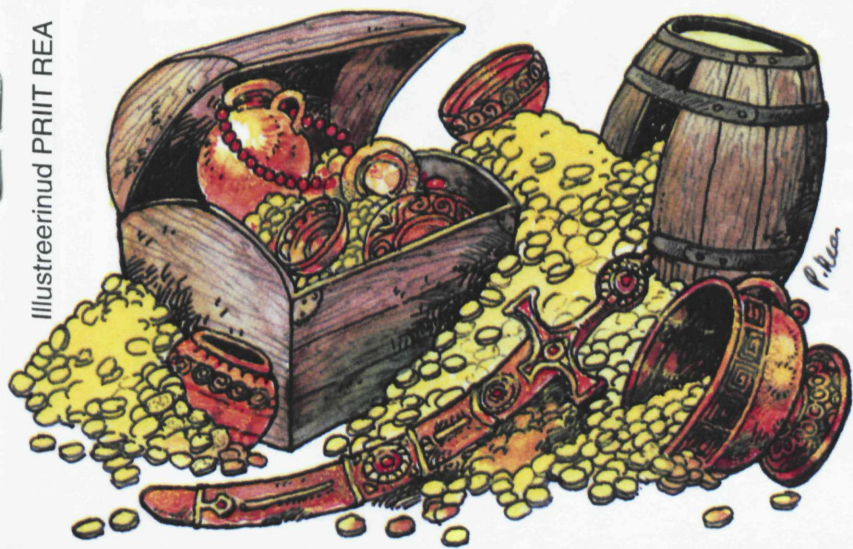
Hurraa! Kevad on käes! võid hüüda, kui kuldnokk on pikalt Aafrikareisilt tagasi.

Laulumeister kuldnokk on osav vigurivänt. Vähe teiste lindude laulu järgiaimamisest. Ta saab hakkama ka kassi kränumise, ukse kääksamise, koguni inimehale kuuldavale toomisega.

Nädala jagu lõbusat laulu, ja juba poeb kuldnokk pesakasti, et sealt pika talve jooksul kogunenud risu välja pilduda. Peagi on linnud pesakasti juures kahekesi. Kuldnokkadega on nimelt nii, et enne saabub isa-, hiljem emalind. Kahekesi edeneb pesa kor-daseadmise kiiresti. Vahepeal võib juhtuda, et tuleb pidada lahingut nende lindudega, kes üritavad meie kuldnokkadelt pesapaika üle lüüa. Siis on õu täis kisa ja kära.

Aprillikuu lõpuks on kuldnokkade pesas viis-kuus muna ning emalind asub hauduma. Poegade piiksumist hakkab pesast kostma 20. mai paiku. Enam pole vanalindudel aega laulda. Nüüd tuleb aina lastele toitu tuua.

OLEV MERIVEE tekst ja foto

ISE TEGIN PILDI JUURDE

MINU SÕBER

Minu sõber, päris pikk
on Lindembaumi Mikk.
Talle meeldib rattaga sõita
ja kõiki teisi võita.
Koolis käib ta bussiga,
suure koolikotiga.
Päevikus tal tihti viis,
vahest kaks ka, kuid mis siis.

**Simo Eibak, IV kl
Laupa Põhikool**

MINU SÕBER

Sõbra nimi on An-Liis.
Naer ja nali,
rõõm ja lust,
temale see sobib just.

Ta on tubli, virk ja krapas,
nagu iga koolilaps.
Aga vahel teeb ta koerust,
siis me tuba rökkab naerust.

**Kaisa Hindreko, IV kl
Laupa Põhikool**

SÕBER KUTS

Mul on kodus sõber kena,
karvane tal terve keha.
Kuju jõuan, haugatab,
nõnda mind ta tervitab.
Rõõmsalt saba liputab,
mantli sabast sikutab.
Sõbra jaoks mul taskus on
pehme maitsvalt lõhnav komm.

**Kati Bachman, IV kl
Laupa Põhikool**

VÄIKE KOER

Minu sõbraks väike koer,
ta on Nelly armas poeg.
Ärge pange imeks,
et Nansy on tal nimeks.

Ta puhast tõugu kolli
ja üldse vett ei salli.
Nansy kardab palli
ja lehvivat salli.

Valge krae on kaelas lal,
ise pehme nagu tall.

**Erki Arusoo, IV kl
Lepistiku Lasteaed-Algkool**

VANA KLAVER

Ükskord kaua, kaua aega tagasi elas üks muusik. Tal oli kodus pillide kogu, ainult klaver puudus. Mees läks linna ja otsis poodidest klaverit. Ühes vanas poes nägi ta väikest imeilusat klaverit. Selle ta ostiski, viis koju ja proovis mängida. Välja ilmus üks vaim. Mees oli klaveri ostmisega vaimu vabastanud. Nüüd küsis see, mida muusik soovib. Muusik ei osanud midagi soovida.

Tänutäheks vangist vabastamise eest sajab sellest ajast peale iga kord, kui klaverit mängitakse, kuld-münste nagu lund.

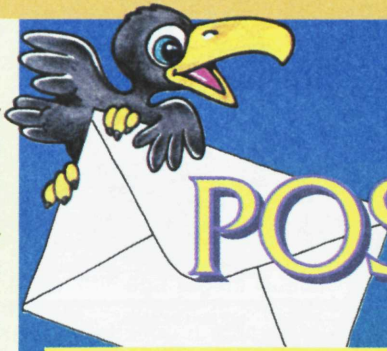
Jarmo Kangro

ÕUN JA USS

Elasid kord õun ja uss. Nad olid suured sõbrad. Koos otsustati rändama minna. Õun ja uss asusid teele. Nad muudkui rändasid ööd ja päevad, kuni tee läks kaheks. Sõbrad leppisid kokku, et aasta pärast nad kohtuvad selsamal teeristil.

Selle aastaga oli õun rikkaks saanud. Uss aga oli vaene ja tal polnud naist. Uss läks kohtumisele. Ta ootas ja ootas, aga õuna ei tulnudki. Sellest ajast peale ei olnud uss enam õuna sõber. Alati, kui uss õuna nägi, uuristas ta selle läbi nagu sõelapõhja. Sellest ajast peale kutsutakse ussi õunaussiks. Nüüd on neid usse nii palju, et jagub peaaegu igale õunale.

Tauno Pöder

Elva Algkooli III a klassi laste kirjutatud muinaslood

IMELIK LUGU

Elas kord üks poiss. Ta oli tavaline poiss. Ta käis koolis ja tal olid head hinded. Ühel hommikul läks poiss kooli ja märkas maas pudelit. Ta võttis pudeli kätte, korgi pealt ja sealt tuli välja võlur. Võlur oli sõbralik ning lubas täita kolm soovi. Poiss soovis taskunuga, koera ja sõitu Kuule. Ta sai võlurilt taskunoa ja koera. Kuule sõitmine oli poisi viimane soov. Ta sai Kuu peale, aga tagasi ei saanud. Sellest ajast peale elabki poiss Kuu peal.

Maarja Illisson

KURAT JA KUNINGAS

Elas kord kuningas, kellel oli tütar nimega Teele. Ta oli väga ilus ja lahke tütarlaps. Ühel päeval jäi kuningatütar väga haigeks. Kuningas kutsus kokku kõik head targad. Keegi ei osanud aidata. Järgmisel päeval läks nende lossist mööda üks rändur. See oli tegelikult kurat. Ta nägi teadet, läks kuninga juurde ja ütles, et kui kuningas tema

nime ära arvab, teeb ta tütre terveks. Kui ära ei arva, sureb kuningas ja tema tütar. Arvata sai kolm korda. Kuningas hakkas arvama. "Äkki oled Ott?" "Vale!" ütles kurat. "Järsku oled Seesam?" "Jälle vale!" Kuningas läks vihale ja hüüdis: "Kurat, mis su nimi siis on?" Seepeale vajus kurat maa alla. Järgmisel päeval oli kuningatütar terve. Kuningas oli väga rõõmus ning nad elasid oma elupäevade lõpuni õnnelikult edasi.

Kristjan Hindre

VÄRVIKESED

Elasid kord Punake, Sinike ja Roheke. Punakeseks kutsuti Punakest, kuna tal olid punased riided. Sinikest ja Rohekest kutsuti nii sama asja pärast. Kui neid koos nähti, kutsuti neid värvikesteks. Ühel ilusal päeval läksid värvikesed metsa jalutama. Nad kohtasid tee peal kääbust. Kääbus ütles värvikestele, et nad aitaksid tal kotte koju viia. Kodus käskis kääbus värvikestel kotid puuri panna. Nad

hakkasid seda tegema, kuid kääbus lükkas neid endid puuri. Õhtul jalutas kääbus õues. Sinike palus, et kääbus muudaks end selle puuri võtmeks ja näitas neile, kas ta ikka on õige kääbusvõlur. Et kas ta võtmena suudab puuri ust avada. Kääbus tegigi seda, ja kui puuri uks avanes, jooksid värvikesed koju. Kääbus ei osanud end tagasi võluda ja jäigi võtmeks. Värvikesed elasid ja käisid muretult metsas jalutamas.

Seidi Laumets

PENGU OTSIB SÕPRA

Elas kord pingviin nimega Pengu. Ta elas Antarktikas. Ta tahtis endale väga sõpra. Pengu läks jääkaru juurde ja küsis, kuidas sõpra leida. Jääkaru käskis tal minna pingviinide kooli. Teel kooli tuli vastu hüljes. Hüljes tahtis Pengut ära süüa. Pengu jooksis väga kiiresti pingviinide kooli poole. Ta jõudis kooli, astus uksest sisse ja ehmus. Nii palju pingviine polnud ta veel näinud. Ta läks kooli õue peale ja ootas tundide lõppu. Pingviinid tulid koolist välja, nende seas ka Pingu. Pengu läks tema juurde ja küsis, kas ta ei tahaks olla tema sõber. Pingu tahtis seda väga. Nad läksid koos koju. Tee peal küsis Pingu, kas Pengu tahaks koolis käia. Pengu tahtis. Järgmisel päeval tuli Pengu koos vanematega ja ta kirjutati kooli sisse. Pengu ja Pingu tulid nüüd alati koos kooli ja läksid koos koju. Nad käisid iga päev koos. Nad olid väga suured sõbrad ja jäid selleks elu lõpuni.

Rauno Kuus

HAMPELMAN-KIISU

Lõika kiisu tükid välja ja liimi tugevale papile. Tee naaskli või jämeda nöelaga augud kehas ja käppades ringi ja ristiga märgitud kohtadesse. Võta tugevat niiti või nõõri, tee ühte otsa suur sõlm ja torka teine ots läbi käpa-risti ja siis läbi keha-risti (nr 1). Nii kinnita sõlmega tagant eraldi kõik käpad keha külge.

Nüüd ühenda nõõride abil käed omavahel ja jalad omavahel. Nõõrid olgu parajalt pingul, et käpad liialt ei tolkneks (nr 2).

Järgnevalt võta pikem nõõrijupp ja ühenda käte ja jalgade nõõrid nende keskohtades sõlmega abil (nr 3). Kui nüüd nõõrist tõmbad, liigutab kiisu käsi-jalgu (nr 4).

Joonistanud PIRET MILDEBERG

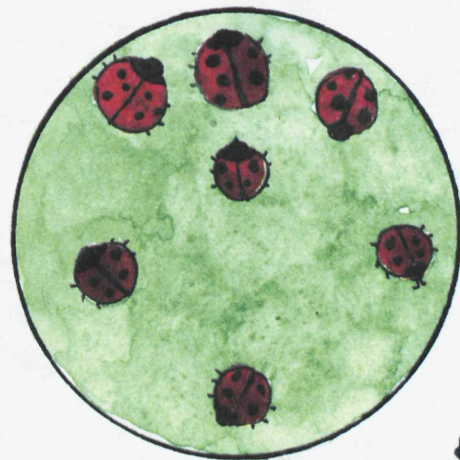

NALJA-PENI

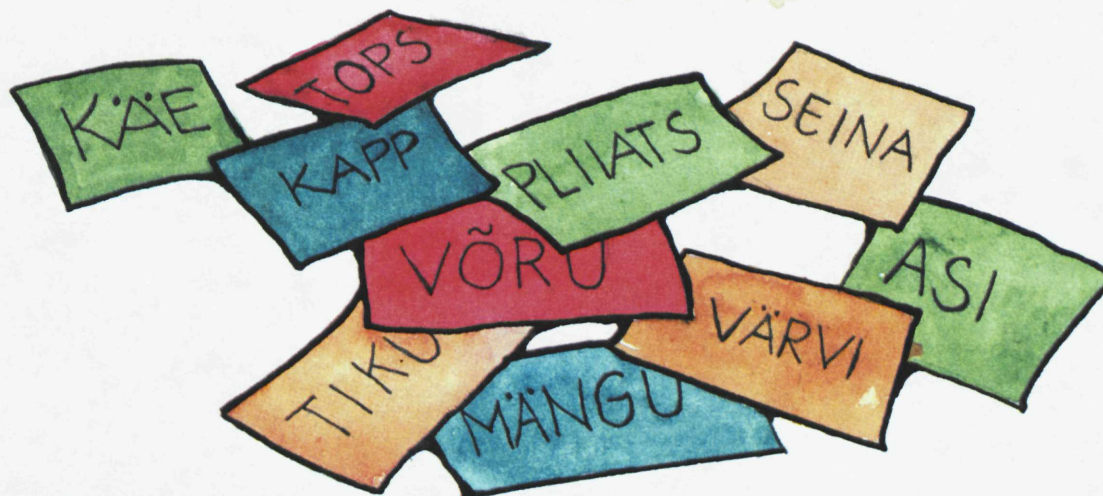
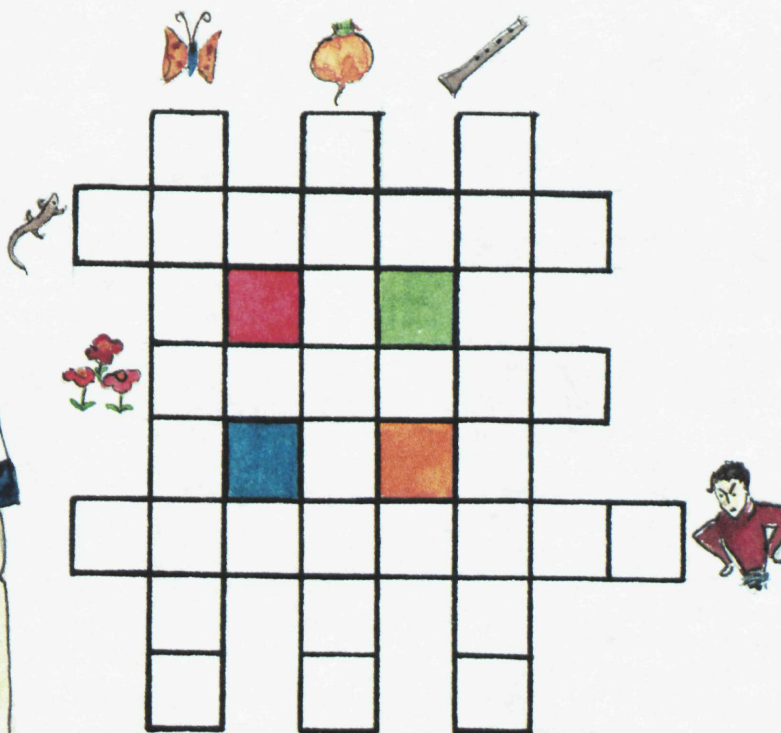
Millal sa viimati heale sõbrale kaardi kinkisid? Lõika avad kulmude, suu ja silmade kohale. Lõika avad kulmude, suu ja silmade kohale. Pista tagant poolt kõrvad, kulmud ja keel õigesse avasse.

Võta leheke värvilist paberit kaardi aluseks ja murra leheke pooleks. Liimi peni mütsi ja keha alumist poolt pidi kaardile kinni (pane seejuures tähele, et kõrvatükk liimiseks ei saa). Aseta kaart pressi alla ja lase kuivada. Mõne aja pärast, kui liim on korralikult kuivanud, võid peni kõrvadest edasi-tagasi sikutada. Kui peni seejuures kenasti kulme, silmi ja keelt liigutab, on kaart kinkimiseks valmis.

JAGA RING KOLME SIRGJOONEGA NII, ET IGASSE OSSA JÄÄKS ÜKS LEPATRIINU.

MIS ON TÜDRUKUTE NIMED ?

Joonistanud EPP MARGUSTE

AITA ATSIL VÄRVILISTELT LEHTEDELT LEIDA SÖNAPAARID, MILLEST SAAB MOODUSTADA LIITSÖNAD.

PERIOODIKA AS
Lasteajakiri
"TÄHEKE"

Asutatud jaanuaris 1960
ilmub kord kuus

Toimetuse aadress:
Pärnu mnt 67a
10134 Tallinn

Peatoimetaja
ELJU SILD
tel 6 463 697

Vanemtoimetaja
JAN RANNAP
tel 6 463 697

Kunstiline
toimetaja
PRIIT REA
tel 6 463 697

Tähekest saab
tellida
faks: 6616 089
e-mail
tell @tallpost.ee

Trükk
AS Printall
Tatari 64
10134 Tallinn

ESIKAANE
JONISTAS
VIIVE
NOOR

Tallekeste AEGU

Aprillikuu kõnnib naeru lagistades mööda loomaaeda. Igal sammul kohtub ta midagi, mis talle rõõmu teeb. Siin, Veskimetsa puude all, mulluste kõdulehtede vahelt on pistnud arglikult oma ninakesed välja sinililled. Üleval, veel uinuvate tammepuude võrades ajavad oravapoisid kribinal üksteist taga. Lõunast naasnud kuldnokaisand on pika teekonna väsimuse juba unustanud ja laulab pesakasti õrrel kaasale serenaadi. See on aga ka tõsiseks hoiatuseks teistele omataolistele: siin on meie kodu ja ärgu olgu teil siia asja! Äkki lendab laperdades kohale ilus kollane liblikas – see peaks küll õnne tooma. Aprill – nalja- ja naerukuu on toonud meile kevade.

Lõbusaks läheb asi siis, kui jõutakse sinna, kus asuvad mägi-kitsede ja -lammaste aedikud. Tursked sokud ja jäärad uhkel-davad võimsate sarvedega. Mõnel on need pikad, kaarjad ja muhklikud; teistel keerdus; kolmandatel tohutute korgitseride

moodi. Ega need aukartustäratavate peahetega tegelased nalja ei mõista. See-eest on kõikjal aedikutesse ilmunud pisiperet. Malbete silmadega emmede ümber siplevad-karglevad üliarmsad kentsakad tallekesed. Nad on otsekui poelettidelt pärit pehmed mänguasjad, ainult neist etemad – elusad ju. Tillukesed kitse- ja lambahakatised on ninaotsast sabajupini täis särtsu ja nalja, aina kepsutavad ja vallatlevad. Seda on võimatu tõsisel ilmel vaadata, naer kipub peale. Tahaks neid süllegi võtta, silitada ja hellitada. Aeg-ajalt tuleb tallekestel söögiisu peale. Ja siis jooksevad nad oma emme juurde tissima. Kannatamatult puksivad nad peaga pungis udarat lootuses piim kiiremini kätte saada. Et loomalaste aprillirõõmust osa saada peate kiirustama loomaaeda. Loomalapsed kasvavad kiiresti ja üllilõbus aeg saab läbi.

Kirjutanud ja joonistanud SANDOR STERN

